

ประโยค ป.ธ. ๘
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑. ก็ พระนคร(เวสาลี)แม่นี้ พึงทราบว่า เป็นเมืองที่ถึงความไพบุลย์ โดยอาการทั้งปวง ในเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงบรรลुพระสัพพัญญุตญาณ แล้วเท่านั้น ฯ พระอุบาลีเถระ ครั้นแสดงโคจรคามอย่างนี้แล้ว จึงกล่าวถึงที่ประทับไว้ว่า ที่กุฎาคารศาลา ในป่ามหาวัน ฯ ในกุฎาคารศาลาและป่ามหาวันนั้น ป่าผืนใหญ่ มีขอบเขตกำหนด (มีต้นไม้)เกิดเอง มิได้ปลูก ชื่อว่าป่ามหาวัน ฯ ส่วนป่ามหาวัน รอบกรุงกบิลพัสดุ์ เป็นผืนติดเนื่องเป็นอันเดียวกันกับป่าหิมพานต์ ไม่มีขอบเขตกำหนด คง(เป็นผืนป่า)อยู่จรดสมหาสมุทร ฯ ป่ามหาวันผืนนี้ มิได้เป็นเช่นนั้น เป็นป่าผืนใหญ่ มีขอบเขตกำหนด เพราะฉะนั้น จึงชื่อว่า มหาวัน ฯ ส่วนกุฎาคารศาลา อันถึงพร้อมด้วยอาการทั้งปวง ซึ่งทำเรือนยอดไว้ข้างในสร้างโดยมีหลังคาทรงกลมคล้ายทรวดทรงแห่งหงษ์ ณ อารามที่สร้างไว้อาศัย(ติด)ป่ามหาวัน พึงทราบว่า เป็นพระคันธกุฎีสำหรับพระผู้มีพระภาคพุทธเจ้า ฯ หลายบาทว่า อเนกปริยาเยน อสุภกถิ กเถติ มีความว่า พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงตรัสสถาเป็นที่ตั้งแห่งความเบื่อหน่ายในกาย ซึ่งเป็นไปด้วยการเล็งเห็นอาการอันไม่งาม ด้วยเหตุหลายประการ ฯ ทรงตรัสอย่างไร ฯ ทรงตรัสว่า ในกายนี้ มี ผม ขน ฯลฯ มูตร ฯ มีคำอธิบายอย่างไร ฯ มีคำอธิบายอย่างนี้ว่า คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย บางคน เมื่อค้นหาดูแม้ด้วยความเอาใจใส่ทุกอย่างในร่างกาย(ยาว)ประมาณ ๑ วา จะมองไม่เห็นสิ่งอะไร ๆ จะเป็นแก้วมุกดา หรือแก้วมณี แก้วไพฑูรย์หรือกฤษณา แก่นจันทร์หรือกำยาน การบูรหรือบรรดาเครื่องหอมมีจุนฉน์สำหรับอบเป็นต้นอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นของสะอาด มีจำนวนน้อยนิด โดยที่แท้จะมองเห็นแต่ของไม่สะอาด มีประการต่าง ๆ มีผมและขนเป็นต้นเท่านั้น ซึ่งมีกลิ่นเหม็นยิ่งนัก น่าเกลียดมองเห็นไม่เป็นมิ่งขวัญ เพราะฉะนั้น จึงไม่ควรทำความพอใจ หรือรักใคร่ในกายนี้ อันที่จริง ขึ้นชื่อว่าผมแม้เหล่าใด เกิดบนศีรษะ อันเป็นอวัยวะสูงสุด แม้ผมเหล่านั้น ก็จัดว่าไม่งามเหมือนกัน ทั้งไม่สะอาด ทั้งน่าขยะแขยง

ก็ ความที่ผมเหล่านั้นเป็นของไม่งาม ไม่สะอาด และน่าขยะแขยง นั้น ฟังทราบ โดยสาเหตุ ๕ อย่าง คือ โดยสีบ้าง โดยกลิ่นบ้าง โดยที่อยู่มากบ้าง โดยโอกาสบ้าง ถึงส่วนอื่นทั้งหลายมิชนเป็นต้น ก็ฟังทราบด้วยลักษณะอย่างนี้ (เช่นเดียวกัน) แล ฯ

๒. ชื่อว่า นมุหิ เกนจิ อุปสงกมิตพุโพ อณฺฏตร เอเคน ปิณฺฑทปาทนีหารเคน มีความว่า ภิกษุรูปใด มิได้ทำการเจรจาประกอบ (มีวาจาเนื่องด้วยปัจจัย)ด้วยตน นำบิณฑบาตที่เขาตกแต่งไว้ในตระกูลผู้มีศรัทธา เพื่อประโยชน์แก่เรา น้อมเข้ามาแก่เรา ยกเว้นภิกษุผู้นำบิณฑบาตเข้าไปให้นั้น รูปเดียว ใครอื่น จะเป็นภิกษุก็ตาม คฤหัสถ์ก็ตาม อย่าฟังเข้าไปหาเราเลย ฯ ถามว่า เพราะเหตุไร พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสอย่างนั้น ฯ แก้วว่า เล่ากันมานานมาแล้ว นายพรานเนื้อประมาณ ๕๐๐ คน เอาท่อนไม้และข่ายเครื่องจับสัตว์เป็นอันมากล้อมป่าไว้ พวกกันหัวเราะระรื่น รวมตัวกันทีเดียว ดำรงชีพด้วยกรรมคือการฆ่าเนื้อและนก จนตลอดชีวิต แล้วเกิดในนรก ฯ คนเหล่านั้นหมกไหม้ในนรกนั้นแล้ว บังเกิดในหมู่มนุษย์ เพราะกุศลกรรมบางอย่างที่ตนทำไว้แต่ปางก่อนนั้นแลจึงได้บรรพชาและอุปสมบทในสำนักของพระผู้มีพระภาคเจ้าแม้ทั้งหมด ด้วยอำนาจแห่งอุปนิสัยแห่งกรรมอันงาม อปปราปรเจตนา ของพรานเนื้อเหล่านั้น ที่ยังไม่ได้แผ่ผล เพราะอกุศลกรรมที่เป็นรากเหง้านั้น ได้กระทำโอกาส เพื่อเข้าไปตัดรอนชีวิตเสียด้วยความพยายามของตนและด้วยความพยายามของผู้อื่น ในภายในกึ่งเดือนนั้น ฯ พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทอดพระเนตรเห็นเรื่องราวทั้งหมดนั้นแล้ว ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๘
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. อิทมปิ จ นครี สพพณฺณตปฺปตฺเตยฺว สมฺมาสมฺพุทฺเฐ
 สพพการเวปฺลตฺตํ ปตฺตฺนฺติ เวทิตพฺพํ ๑ เอว โคจรคามํ ทสฺเสตฺวา
 นิवासณฺณจฺานมาห มหาวเน กุฎฺฐการสาลาณฺติ ๑ ตตฺถ มหาวนํ นาม สยํ
 ชาตมโรปิมํ สปริจฺเจทํ มหนฺตํ วณฺํ ๑ กปิลวตฺถุสามนฺตา ปน มหาวนํ
 หิมวณฺเตน สห เอกาทุทฺธํ อปริจฺเจทํ หุตฺวา มหาสมฺพุทฺธํ อาหจฺจ จิตฺ ๑
 อิทํ ตาทิสํ น โหติ สปริจฺเจทํ มหนฺตํ วณฺณฺติ มหาวนํ ๑ กุฎฺฐการสาลา
 ปน มหาวนํ นิสฺสาย กเต อารามे กุฎฺฐการํ อนฺโต กตฺวา หํสวณฺณกจฺจนเนน
 กตา สพพการสมฺปฺนฺนา พุทฺธสฺส ภควโต คณฺธกฺฎฺฐิ เวทิตพฺพา ๑
 อนกปริยาเยน อสุภกถํ กเถตีติ อนเนเกหิ การณฺเหหิ อสุภการสนฺทสฺสนปฺวตฺตํ
 กายวิจฺจนนฺตฺนียกถํ กเถติ ๑ เสยฺยถิทํ ๑ อตฺถิ อิมสฺมี กายเ เกสา โลมา
 ๑เป ๑ มุตฺตฺนฺติ ๑ ก็ วุตฺตํ โหติ ๑ ภิกฺขเว อิมสฺมี พุยามมตฺเต กเลวเร
 สพพาทเรนปี วิจฺฉินฺนโต น โกจิ กิณฺจิจิ มุตฺตํ วา มณฺี วา เวทฺริยํ วา
 อกรุํ วา จนฺทนํ วา กุกฺกมํ วา กปฺปฺริ วา วาสจฺจณฺณาทีนํ วา อนุมตฺตมฺปิ
 สฺวจิภาวํ ปสฺสตี อถโข ปรมทฺถคณฺธํ เชคฺจณฺณมสฺสึริกทสฺสนํ เกส-
 โลมาทีนानปฺปการมสฺสึเจว ปสฺสตี ตสฺมา น เอตฺถ ฉนฺโท วา ราโค วา
 กรณฺีโย เยปี หิ อุตฺตมจฺเจ สึรสฺมี ชาตา เกสา นาม เตปี อสุภายเ
 อสฺวจิโน จ ปฏฺิฏฺฐา จ โส จ เนสํ อสุภาสฺวจิปฏฺิฏฺฐภาโว วณฺณโตปี
 สณฺจฺานโตปี คณฺธโตปี อาสยโตปี โโอกาสโตปีตี ปญฺจหิ การณฺเหหิ
 เวทิตพฺโพ เอว โลมาทีนฺนฺติ ๑

๒. นมฺหิ เกนจि อุปสงฺกมิตพฺโพ อณฺฺยตฺร เอเกน ปิณฺฑปาต-
 นิหารเกนาติ โย อตฺตนา ปยุตฺตวาชํ อกตฺวา มมตฺถาย สทฺเธสุ กุเลสุ
 ปฏฺิยตฺตํ ปิณฺฑปาตํ นีหริตฺวา มยฺหํ อุปนามเตตี ตํ ปิณฺฑปาตนิหารกํ เอกํ
 ภิกฺขุํ จเปตฺวา นมฺหิ อณฺฺยเณน เกนจि ภิกฺขุณา วา คหฺนฺเจน วา

อุปสงฺกมิตพุโพติ ฯ กสุมา ปน เอวมาหาคี ฯ อตีเต กิร ปญจสตา
มิกฺลฺลทฺฐกา มหตีติ ทณฺฑวาคูราหิ อรณฺณํ ปริกฺขิปีตฺวา หฏฺฐตฺถุจฺจา
เอกโตเยว ยาวชีวํ มิกฺปฺกฺขิฆาตกมฺเมน ชีวิตํ กปฺเปตฺวา นิรเย อุปฺปนฺนา ฯ
เต ตตฺถ ปจิตฺวา ปุพฺเพ กเตน เกนจิทฺเว กุสลกมฺเมน มนุสฺเสสุ
อุปฺปนฺนา กลฺยาณฺุปนิสฺสยวเสน สพฺเพปิ ภควโต สนฺติเก ปพฺพชฺชญ
อุปฺสมปฺทญจ ลภีสุ ฯ เตสํ ตโต มฺลาคุสลกมฺมโต อวิปฺกฺวิปากา
อปฺราปรเจตนา ตสฺมี อหฺตมฺมาสพฺภนฺตเร อตฺตูปฺกฺกเมน จ ปฺรฺูปฺกฺกเมน จ
ชีวิตฺุปฺเจตฺยา โอกาสิ อกาสิ ฯ ตํ ภควา อทฺทส ฯ
